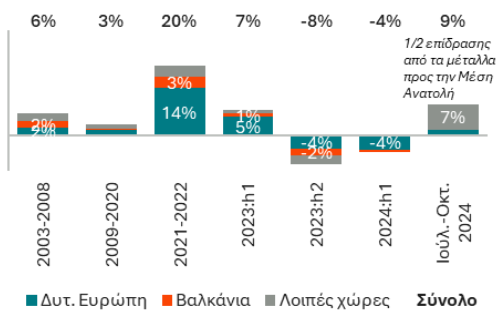

Σε πείσμα των καιρών, οι ελληνικές εξαγωγές μπορούν να επιταχύνουν το 2025

Ανάκαμψη της τάξης του 5% κατέγραψαν οι εξαγωγές στο 2^ο εξάμηνο του 2024, σχεδόν αντισταθμίζοντας τις απώλειες του 1^{ου} εξαμήνου (-7%). Ως αποτέλεσμα, οι εξαγωγές του έτους διατηρήθηκαν κοντά στα επίπεδα του 2023 (-1%, σε αποπληθωρισμένους όρους). Ωστόσο, όπως αναδεικνύει το νέο τεύχος της σειράς μελετών «Τάσεις του επιχειρείν» της [Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας](#), η ανοδική αυτή τάση αποδεικνύεται εύθραυστη, καθώς δεν έχει τη στήριξη των «παραδοσιακών» για τα ελληνικά προϊόντα ευρωπαϊκών αγορών. Με τις ελληνικές εξαγωγές να ψάχνουν ακόμα τα σταθερά πατήματα τους, καταλυτική κρίνεται η πορεία της ευρωπαϊκής οικονομίας. Καθώς η ανάκαμψή της εξαρτάται εν πολλοίς από τις διαφαινόμενες αλλαγές στη δασμολογική πολιτική των ΗΠΑ, οι τελευταίες αποκτούν έμμεση (αλλά ουσιαστική) σημασία για τις ελληνικές εξαγωγές.

Διαχρονική συνεισφορά περιοχών στις εξαγωγικές επιδόσεις
σε ονομαστικούς όρους

Πηγή: Eurostat | Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

Στοχεύοντας να διερευνήσουμε την αντιστροφή τάσης που συνέβη στο δεύτερο μισό του 2024 για τις ελληνικές εξαγωγές, εστιάζουμε στο κρίσιμο τρίμηνο Αυγούστου-Οκτωβρίου όπου σημειώθηκε η επαναφορά. Παρά την ισχυρή δυναμική στο διάστημα αυτό (+5,5%, από -6,3% το προηγούμενο ενιάμηνο), η ανάκαμψη είναι εύθραυστη καθώς οι «παραδοσιακές» αγορές της Δυτικής Ευρώπης και των Βαλκάνιων (2/3 των ελληνικών εξαγωγών), που συνήθως δίνουν την τάση, κινήθηκαν πτωτικά. Συνεπώς το σύνολο της ώθησης ήρθε από «δευτερεύουσες» αγορές:

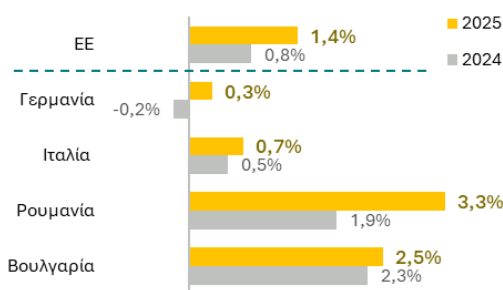
- Αρχικά, το 1/2 αυτής αφορά μεμονωμένες (σε μεγάλο βαθμό) παραγγελίες μετάλλων, πιθανότατα για ενεργειακά έργα στη Μέση Ανατολή.
- Δευτερευόντως, οι ΗΠΑ ξεχωρίζουν ως ολοένα σημαντικότερος προορισμός για τα ελληνικά προϊόντα την τελευταία τριετία, με μέση ετήσια αύξηση 7% (υπερτριπλάσια από την αντίστοιχη επίδοση των λοιπών αγορών, της τάξης του 2%). Ωστόσο, η δυναμική αυτή προσπάθεια των Ελλήνων εξαγωγέων ενδεχομένως κινδυνεύει από την υιοθέτηση επιθετικών εμπορικών πολιτικών στις ΗΠΑ.

Πέρα από τους παραπάνω προβληματισμούς, εντοπίζουμε δύο θετικά στοιχεία στην τρέχουσα συγκυρία:

- Θετικό αποτύπωμα είχε ο κλάδος τροφίμων συνεισφέροντας 1,5 ποσοστιαίες μονάδες, με τα παραδοσιακά μας προϊόντα φέτα, γιαούρτι, ελαιόλαδο και ελιές να καλύπτουν άνω των 3/4 της ανόδου.
- Το μερίδιο των ελληνικών προϊόντων στις ευρωπαϊκές εξαγωγές άγγιξε υψηλό 15ετίας (0,55% έναντι 0,51% την αντίστοιχη περίοδο του 2023).

Κοιτάζοντας μπροστά, οι προοπτικές του 2025 είναι πιο ευοίωνες, καθώς:

ΑΕΠ βασικών ευρωπαϊκών αγορών σε αποπληθωρισμένους όρους

Πηγή: IMF

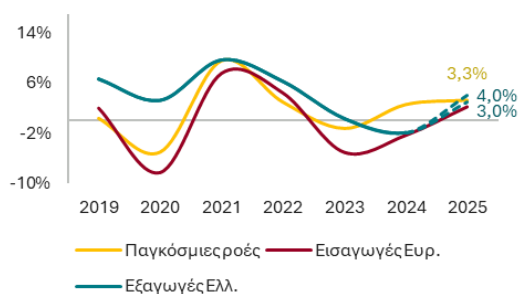
■ Ενισχύεται η προοπτική διατηρήσιμης ανάκαμψης για τις ελληνικές εξαγωγές, καθώς η ευρωπαϊκή οικονομία εκτιμάται ότι θα επιταχύνει με ρυθμό 1,4% το 2025 (από +0,8% το 2024). Ανοδικές τάσεις αναμένονται κυρίως σε 4 βασικές μας αγορές: Γερμανία, Ιταλία, Ρουμανία και Βουλγαρία (οι οποίες αθροιστικά καλύπτουν το 1/3 των ελληνικών εξαγωγών). Η δυναμική αυτή αναμένεται να επιτρέψει στις ευρωπαϊκές εισαγωγές να ανακάμψουν το 2025 (+2,2%), ύστερα από διετή πτώση (της τάξης του -4% ετησίως).

■ Η διεθνής ζήτηση αναμένεται να παραμείνει υγιής, με εκτιμώμενη άνοδο της τάξης του 3% στον όγκο διεθνούς εμπορίου (έναντι 2,7% το 2024). Έτοιμα να αξιοποιήσουν τη διεθνή τάση εμφανίζονται τα ελληνικά προϊόντα, καθώς ο δείκτης εξαγωγικών παραγγελιών καταγράφει βελτίωση για 3ο συνεχόμενο μήνα ξεχωρίζοντας από την αναιμική εικόνα των ευρωπαίων ανταγωνιστών.

■ Η επαναφορά της παραγωγής ελαιόλαδου φέτος στα επίπεδα του 2023 (290 χιλ τόνοι, έναντι 175 το 2024 και 345 το 2023) αναμένουμε να ενισχύσει με 1 ποσοστιαία μονάδα τις εξαγωγές του 2025 (αναπληρώνοντας την αντίστοιχη απώλεια του 2024).

Τάση διεθνούς εμπορίου

ετήσιος ρυθμός μεταβολής, σε όρους όγκου

Πηγές: Eurostat, WTO | Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

της Γερμανίας και της Ιταλίας). Επιπλέον, ένας διαφαινόμενος εμπορικός πόλεμος μπορεί δυνητικά να οδηγήσει το διεθνές εμπόριο σε ευρεία επιβράδυνση, καθώς και σε σημαντικές ανακατατάξεις στα μερίδια των μεγάλων παικτών στο σύνολο των αγορών.

Η μελέτη μπορεί να ανευρεθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας, στην ενότητα Οικονομικές Μελέτες και Αναλύσεις (Κατηγορία Ελληνική Επιχειρηματικότητα):

<https://www.nbg.gr/el/omilos/meletes-oikonomikes-analuseis/reports/exports-2025q1>

Αθήνα, 11 Φεβρουαρίου 2025